

ת"פ 26121/05/16 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד ינון כהן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 26121-05-16 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' כהן

לפני
המאשימה
כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
ע"י ב"כ עו"ד גלעם

נגד
הנאשמים
ינון כהן
ע"י ב"כ עו"ד ערקובי

גזר דין

ביום 8.3.17 הורשע הנאשם, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירות שביצע ביום 4.5.16:

- א. הפרת חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה, לפי סעיף 1א64 לפקודת התעבורה;
 - ב. הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
- הנאשם הופנה לעריכת תסקיר, לבקשת התביעה, אך לא שיתף פעולה עם קצינת המבחן.

מעשי הנאשם:

1. סמוך לפני יום 4.5.16 נטל הקטין ל.א. את רכבו של אחיו, ללא רשות ומבלי שהיה מורשה לנהוג, ובשעות הערב או הלילה הצטרפו אליו מכרים - הנאשם ושני קטינים נוספים - לנסיעה מעיר מגוריהם טבריה לעיר בני-ברק (ל.א. עומד לדין בבית המשפט לנוער).
2. בתאריך 4.5.16, בשעה 04:20 לערך, נהג ל.א. ברכב בדרום תל-אביב, כשהנאשם יושב במושב האחורי, מאחורי מושב הנוסע. הרכב עמד ברמזור אדום, ושוטרים שהיו בניידת סמוכה הורו לל.א. לעצור לבדיקה.
3. ל.א. התעלם מהוראת השוטרים והחל לנסוע בניגוד לכיוון התנועה, באופן פרוע ומסוכן, כשהניידת דולקת בעקבות הרכב. בצומת הרחובות בגין והגדוד העברי איבד ל.א. שליטה על הרכב, עלה על אי-תנועה ופגע בתמרור. ל.א. המשיך בנסיעתו הפרועה בניגוד לכיוון התנועה, וכך עד צומת הרחובות הר-ציון ולוינסקי.
4. כשהגיע הרכב לצומת הנ"ל, פגע חזיתית ובעוצמה במר אירקלי דזוצינדזה [להלן - הנפגע], שהיה רכוב על אופניו והמתין בצומת לאור ירוק. הנפגע הוטח על השמשה הקדמית של הרכב שהתנפצה, ועוד נותר מוטל על מכסה המנוע, כשל.א. ממשיך בנסיעתו מספר מטרים, עד שסטה לפתע שמאלה, הנפגע הושלך לכביש, והרכב

עמוד 1

התנגש בעץ.

5. משעצר כך הרכב, יצאו הנוסעים ממנו ונמלטו בריצה, בעוד הנפגע מוטל על הכביש. לאחר מרדפים רגליים, נעצרו הנוסעים על-ידי שוטרים.
6. הנאשם, שנבהל מהתוצאות של נהיגתו הפרועה של הנהג וחשש להשלכותיהן, נמלט אף-הוא, אף שהיה מודע לפגיעה הקשה בנפגע, כששוטר דולק אחריו: המרדף היה קצר - כחמש מאות מטרים או פחות, עניין של שניות ספורות - והנאשם נתפס לאחר שאזרחים שהיו במקום חסמו את דרכו כך שנאלץ לעצור ונלכד [דו"ח השוטר, ת/12].
7. כך הפר הנאשם את חובתו להתקשר לגופי ההצלה הנחוצים ולהזעיקם למקום התאונה, והפריע לשוטר במילוי תפקידו.
8. לנפגע נגרמו חבלות ופציעות רבות, שעיקרן שבר מורכב ברגלו, שהצריך אשפוז וניתוח.
9. עוד נקבע כי הנאשם לא התכוון כלל להזעיק את גופי ההצלה, וכל מעייניו היו נתונים לטובתו האישית-אנוכית, שבאותו רגע סבר כי היא מצדיקה את בריחתו מהמקום. הנאשם גם לא התעכב כדי לברר האם השוטרים במקום הבחינו בנפגע, על-פניו חלף במרוצתו ללא נקיפות מצפון. הנאשם לא עצר ולו לרגע כדי לברר אפשרות של התקשרות לגופי ההצלה, ולו באמצעות אחר, או על-דרך פנייה לשוטרים במקום - ומה קל מזה.

נסיבות העבירה - קביעת מתחם העונש ההולם:

1. שתי העבירות שביצע הנאשם שלובות זו בזו, ולפיכך ייקבע מתחם עונשי אחד לכלל האירוע, כשהעבירה הדומיננטית היא הפרת חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה, לפי סעיף 1א64 לפקודת התעבורה - עבירה שעונשה עד שבע שנות מאסר (ע"פ 1127/13 גברזגיי נ' מ.י. (2014)).
2. הערך המוגן בעבירה זו הוא ההגנה על שלמות גופו של אדם, בריאותו וחיינו, תוך הטלת חובה על נוסעי הרכב הפוגע, כפי שנקבע בע"פ 4311/14 אבוטבול נ' מ.י. (2015) בעקבות ע"פ 5289/14 חנונה נ' מ.י. (2015). ועוד הוסיף בית המשפט העליון ואמר:

סעיפי החוק נועדו לאותם מקרים בהם המחויבות האנושית שבין אדם לחברו נסוגה מפני שיקולים אנוכיים או אדישות גמורה, ונועדו להרתיע את המעורבים מלנטוש פצוע בזירת התאונה מבלי שהבטיחו כי תוגש לו עזרה על-ידי כוחות ההצלה המוסמכים. סעיף 1א64 לפקודת התעבורה מתמקד ביכולתם של הנוסעים ברכב להשפיע על מצבו של הנפגע על-ידי הזעקת כוחות ההצלה.

3. חובה מצומצמת זו, להזעיק את גופי ההצלה, מהווה אפוא השלמה לחובה המוגברת של נהג הרכב הפוגע מחד גיסא (לפי סעיף 64א לפקודה הנ"ל), ולחובה הקלה-יותר של עובר אורח שנכח במקום התאונה (לפי חוק לא תעמוד על דם רעך, תשנ"ח-1998).

4. כל מטרתו של סעיף זה היא חינוכית והרתעתית: לאכוף את קיומה של מחויבות אנושית בסיסית שבין אדם לחברו, מקום שעלולה היא להישכח מטעמים אנוכיים או אדישות פושעת. אין עניינו בהורדת מלכות שמיים לארץ כאן ועכשיו; איננו דורשים מאדם רגיל לנהוג כמלאך - הדרישה היא טבעית, פשוטה, נחוצה וראויה מאין-כמה.

5. פגיעת הנאשם בערך המוגן היתה מהותית, והוא כשל בביצוע חובתו. עם-זאת, יש לבחון את המאפיינים המיוחדים למקרה זה, את "הצביון האינדיבידואלי שהעניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם, אשר בא לידי ביטוי בהוראה להתחשב בסוג העבירה בנסיבות המסוימות שבהן היא בוצעה" (ע"פ 1323/13 חסן נ' מ.י. (2013), פסקה 7 - הדגשה במקור). העבירה לא היתה מתוכננת, ומשך ביצועה היה קרוב לשניות ספורות. אין עניינו של הנאשם דן דומה לענייניהם של אלו שמעלו בחובתם בשיקול קר, תוך שהם ממשיכים במחדלם לאורך זמן, זמן בו יכלו להתעשת אך בחרו לנצל לבריחה ולשיבוש חקירה:

בעניין **חנונה** הנ"ל, נהרגו שלוש נשים, אך הנאשמים המשיכו בנסיעתם, עצרו לסקור את הפגיעות ברכבם, חזרו ונכנסו לרכב, ואז החלו להימלט מהמקום רגלית כשהם מתקשרים לאשת אחד מהם שתגיע לאספם. נגזר מאסר של 12 חודשים;

בעניין **אבוטבול** הנ"ל, נפגעה קשות אישה, שבהמשך מתה מפציעה, אך הרכב המשיך בנסיעתו, פנה לרחוב צדדי, ושם התקשר הנהג לבת-זוגו כדי שתבוא לאסוף אותו ואת הנוסעים, מבלי שמי מהם התקשר לגופי הצלה או חזר לבדוק מה עלה בגורל הנפגעת. על הנוסעים נגזרו עונשי מאסר בעבודות שירות;

בת"פ 30877-03-15 **מ.י. נ' פרל** (2016) הורשע נאשם שנמלט לאחר תאונה "עצמית" קטלנית כשהוא מותיר שניים ממכריו פצועים ומדממים, לאחר "הערכת מצב" וכהחלטה מחושבת, ונגזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר;

6. הנזקים שנגרמו או עלולים היו להיגרם ממעשי הנאשם - מחדלו מלהזעיק גופי הצלה ובריחתו - היו מוגבלים בנסיבות העניין, שכן השוטרים הגיעו למקום במהירות, כשתי דקות לאחר האירוע, באותו זמן שבו החלו להימלט נוסעי הרכב והנאשם בכללם;

7. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות היו הבהלה שאחזה בו מחמת תוצאות התאונה והחשש מהשלכותיה, תוך העדפת האינטרס האנוכי שלו על-פני חובות החוק והמוסר האנושי;

8. לא נוצר עדיין גוף פסיקה שיכול ללמד על הענישה הנוהגת בעבירה של הפרת חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה. כעניין של מדיניות, הורה בית המשפט העליון על ענישה מחמירה, שתשיג את מטרת החיקוק, שהן הרתעה וחינוך. טרם תיקונה של פקודת התעבורה והוספת עבירה זו, הורשעו עבריינים בעבירה של סיוע להפקרה לאחר פגיעה קטלנית, ונגזרו עונשי מאסר:

ברע"פ 3626/01 **ויצמן נ' מ.י.** (2002) עונשי מאסר עד שישה חודשי בעבודות שירות;

בת"פ (מחוזי נצרת) 1144/07 **שיבלי נ' מ.י.** (2009), 24 חודשי מאסר בפועל;

בת"ד 3817-03-09 **מ.י. נ' טראבלסי** (2010), שישה חודשי עבודות שירות;

9. אזכיר, שמדיניות הענישה הנוהגת הינה רכיב אחד מבין כמה המשמשים לקביעת מתחם העונש ההולם; במקרה דנן, על מאפייניו הייחודיים, בנסיבות הקלות הרבה יותר מאלו שנדונו בפסיקה, לא ניתן להצדיק החמרה-יתירה. גם המאשימה הבחינה בין מקרים חמורים-יותר וחמורים-פחות - כך, בהסדר טיעון שנכרת עם נאשמים בעבירה זו בפרשה אחרת, נגזרו עונשים מוסכמים של מאסר מותנה ושל"צ, כשההסדר נומק בנסיבות אישיות, היעדר עבר, נטילת אחריות וחסכון בזמן שיפוטי. לא נטען ללקות בראיות (ת"ד 4840-06-15 מ.י. נ' **רושקה** (2016)).

10. מעמד הערכים המוגנים, הפגיעה בהם ומידת הפסול המוסרי שבפגיעה זו, הצורך הדחוף בהרתעה ובחינוך, היחס הראוי בין הענישה בגין עבירה זו לבין הענישה בגין הפקרה לאחר פגיעה (כשהעברין הוא נהג הרכב), מדיניות הענישה ואף הענישה הנוהגת במצבים דומים - כל אלה מחייבים קביעת מתחם עונשי שעיקרו מאסר, הגם שסיפו של המתחם יאפשר לרצות את המאסר בעבודות שירות.

11. לפיכך ייקבע מתחם עונשי ההולם את נסיבות העבירות, בין מאסר שניתן לריצוי בעבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילת רישיון נהיגה לתקופה שאינה פחותה משנה.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה - מיקום העונש במתחם:

1. הנאשם יליד 1996, כבן 19 בעת ביצוע העבירות, וכבן 21 כיום. מוצא הנאשם ממשפחה חרדית, ממנה התנתק עקב בחירתו באורח חיים אחר. הנאשם סיים תשע שנות לימוד בלבד, מהן שתיים בפנימייה חרדית בה גם עבד, וכיום הוא מתגורר באזור תל-אביב, הרחק ממשפחתו, ומקיים עצמו מעבודתו בסופרמרקט: עבודה פיזית מאומצת 14 שעות ביום.

2. לחובת הנאשם הרשעה מדצמבר 2015 מבית משפט לנוער, הנוגעת למספר עבירות רכוש (לרבות פריצות) שביצע בשנים 2013-2014, עניין שהסתיים בעונשי מאסר מותנה, פיצוי, התחייבות וצו מבחן.

3. הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, והפגין במפגש עם קצינת המבחן התנהגות ילדותית, חסרת סבלנות ונעדרת גבולות, עד שננטש את הריאיון ואמר שאינו מעוניין בהגשת תסקיר בעניינו. השירות הספיק להתרשם ממאפיינים אימפולסיביים, קושי בדחיית סיפוקים, חוסר גבולות וחוסר בשלות. מאפיינים אלו ניכרו גם בהתנהגות הנאשם בבית המשפט.

4. מהאמור לעיל עולה כי מדובר על אדם צעיר מאוד, נטול תמיכה והכוונה, שאינו מצויד בכישורים וידע בסיסיים להשתלבות בחברה, שבנעוריו הדרדר לביצוע עבירות. על-אף נקודת מוצא נמוכה ובעייתית ביותר, בחר הנאשם לחיות חיים עצמאיים והוא מצליח לכלכל עצמו בעבודה קשה.

5. הנאשם ניזוק מביצוע המעשה ומההליך הפלילי, לרבות מעצר מיום המעשה 4.5.16 ועד ליום 22.5.16, ובהמשך מעצר בית והגבלות שונות על חירותו עד ליום 8.3.17.

6. הנאשם לא הודה ולא נטל אחריות על מעשיו, כך שאין לדבר על מאמצי שיקום, תיקון או פיצוי.

7. לסיכום: רוב מדדי הענישה אינם מטילים את הכף לזכות הנאשם - עבר פלילי, המשקף אורח חיים שולי בעבר;

הכחשת אחריות והיעדר הפנמה של הפסול במעשה, ומכאן גם היעדר חרטה; והיעדרם של מאמצי שיקום ופיצוי.

8. עם-זאת, הנאשם הינו צעיר מאוד לימים, והתפתחותו האישיותית והקוגניטיבית אף לא מדביקה את גילו הכרונולוגי. גדול וממשי-מאוד החשש, שכליאתו של נאשם-זה תוביל אותו להידרדרות חסרת-תקנה, משלא יעמדו לו כוחותיו מול העבריינות והעבריינים, וכשאינו מי שיוכל לעזור לו בהתמודדות זו.

9. לפיכך, ימוקם עונשו העיקרי של הנאשם סמוך לתחתית המתחם. לא אשית על הנאשם עיצום כספי, שכן אין ביכולתו לעמוד בכך כלל.

10. הנאשם עומד על רצונו לסיים את התיק היום, ולו בעונש של כליאה. פרוטוקול הדיון משקף את ניסיונות בית המשפט והסניגורית המלומדת לדבר על ליבו של הנאשם, לדחות הדיון ולפתוח פתח תקווה לענישה מסוג אחר. אין מנוס אפוא מהשתת עונש כליאה, קצר ככל שניתן. אפשר וצודק הנאשם, באמרו כי סיום מהיר של ההליך, ולו בכליאה, יוכל לשחרר אותו להמשיך בחייו.

סוף-דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודשיים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 4.5.16 ועד ליום 22.5.16;
- ב. שלושה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירה עליה הורשע בתיק זה;
- ג. פסילה מלקבל רישיון נהיגה או לנהוג, למשך שנה מיום שחרורו;
- ד. שלושה חודשי פסילה על-תנאי מלקבל רישיון נהיגה או לנהוג, למשך שנתיים מיום תום הפסילה בפועל;

הוראות נלוות:

- א. עותק גזר הדין יישלח לידיעת הממונה על עבודות השירות ולידיעת לשירות המבחן.
- ב. פיקדונות יושבו למפקידים;

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ט"ו כסלו תשע"ח, 03 דצמבר 2017, בנוכחות הצדדים.